

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/82/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7216201311
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marianna Hrabovecká
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2017:7216201311.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marianny Hraboveckej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Agnesy Hricovej v právnej veci navrhovateľky D. X. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej v X.Š. na R. č. X proti manželovi navrhovateľky S. X. nar. XX.XX.XXXX bývajúceho v X. na R. č. X t.č. v X. na U. č. X zastúpeného advokátom JUDr. Michaelom Medvid'om so sídlom Advokátskej kancelárie Business centrum Košice, Štúrova č. 27 v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. Q. X. nar. XX.X.XXXX zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Y. Q. Č.. X, X., o odvolaní manžela navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Košice II z 26.10.2016 č.k. 23 31/2016-65 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom výroku o výživnom pre maloletého Q. X. nar. XX.X.XXXX.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie rozsudkom z 26.10.2016 č.k. 23P 31/2016-65 manželstvo účastníkov konania S. X. nar. XX.XX.XXXX a D. X. rod. A. nar. XX.XX.XXXX uzavreté X.XX.XXXX zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Mestskej časti X. - M. vo zväzku XX ročník XXXX na strane XXX pod poradovým číslom XXX rozviedol. Na čas po rozvode manželstva zveril maloletého Q. X. nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti navrhovateľky, t.j. matky dieťaťa, ktorá je oprávnená a povinná sa o maloletého osobne starať, zastupovať ho a spravovať jeho majetok. Zaviazal manžela navrhovateľky, t.j. otca dieťaťa prispievať na výživu maloletého Q. 125 € mesačne od právoplatnosti rozsudku do budúca vždy do 15. dňa, toho ktorého mesiaca dopredu navrhovateľke. Upravil styk manžela navrhovateľky, t.j. otca dieťaťa s maloletým Q. každý párnny víkend od piatku od 18.00 hod. do nedele do 18.00 hod. a každý štvrtok od 14.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že otec prevezme maloletého v súdom stanovenom čase pred bytom matky v piatok a vo štvrtok v školskom zariadení a v súdom stanovenom čase matke dieťa riadne odovzdá a matka maloletého riadne pripraveného otcovi odovzdá v súdom stanovenom čase pred miestom svojho bydliska a tam následne maloletého od otca riadne prevezme. V prevyšujúcej časti návrh navrhovateľky zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Proti výroku o výživnom na čas po rozvode podal včas odvolanie otec dieťaťa z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 CSP s návrhom, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti a vec vrátil na ďalšie konanie, alebo vo veci sám rozhodol a zmenil rozsudok súdu prvej inštancie v časti určenej vyživovacej povinnosti a zaviazal ho prispievať na výživu maloletého Q. 50 € mesačne od právoplatnosti rozsudku do budúca. Vytkol konajúcemu súdu, že dospel k nesprávnemu zisteniu, keď uviedol, že má živnostenské oprávnenie, ktoré nikdy nemal a zjavne ide o živnostenské oprávnenie jeho otca, ktorý sa rovnako volá. Ako dôkaz predložil živnostenský list svojho otca S. X.. Vyjadril názor, že konajúci súd nesprávne vysvetlil dôvody, prečo si nevie nájsť zamestnanie. V tejto súvislosti uviedol, že hľadanie zamestnania nie je ľahká úloha, nerád poslúcha pokyny nadriadených v pracovnom pomere,

neuznáva kapitalistický spoločenský systém a vykorisťovanie podnikateľov za minimálnu mzdu, nakoľko práce je tak veľa, že treba pracovať v neľahkých pracovných podmienkach a dlho do noci. Tiež sa mu nepáči jednanie medzi zamestnávateľom a zamestnancami. Má problém začleniť sa do spoločnosti, stal sa anarchistom, pustovníkom a samotárom. Je však slobodný človek. V Slovenskej republike sloboda znamená, že každý žije ako chce, pokiaľ správanie nie je v rozpore s právnym poriadkom. Občania majú právo na prácu, nie povinnosť pracovať. Pokiaľ bol dlhodobo nezamestnaný, takmer desať rokov, znamená to, že takto dlhodobo žije. Nesúhlasí s tým, aby mu súd prikázal, že musí ísť pracovať, je to v rozpore s Ústavou Slovenskej republiky. Nevzdal sa žiadneho zamestnania, preto nie je odôvodnený argument súdu, ktorý vychádzal pri rozhodovaní z potenciality jeho príjmov. Výživné určené súdom 125 € mesačne je nad jeho sily, keďže ak nič nemá a je nezamestnaný, nevie, z čoho by mal platiť tak vysoké výživné. Súd svojim rozhodnutím vzal na neho priveľký bič, ktorým ho núti, aby sa zamestnal, zmenil svoje slobodné myslenie a platil výživné nad mieru jeho pomerov. Žije u svojich rodičov, nemá žiaden príjem a on sám je odkázaný na výživu zo strany svojich rodičov a bližšej rodiny. Konštatoval, že sa považuje za sociálny prípad.

3. Matka dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že v prvoinštančnom konaní súdu preukázala mesačné výdavky spojené so starostlivosťou maloletého syna Q. a nakoľko žiadala, aby súd určil otcovi povinnosť prispievať na výživu dieťaťa 150 € mesačne, s jeho odvolaním nesúhlasí. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

4. Kolízny opatrovník dieťaťa vo vyjadrení k odvolaniu vyjadril názor, že súd prvej inštancie rozhodol v prospech a v záujme maloletého a vyživovaciú povinnosť otca určil voči dieťaťu s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletého Q..

5. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

6. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP (Civilný mimosporový poriadok) bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP (Civilný sporový poriadok) a contrario v rozsahu danom § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie rozsudku v napadnutej časti presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu už v priebehu konania na súde prvej inštancie a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie vo veci. Vo vzťahu k odvolacím námietkam otca odvolací súd poukazuje na § 62 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú zákonnú povinnosť, ako aj na ods. 5 tohto zákonného ustanovenia, v ktorom je výslovne uvedené, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Podľa tohto zákonného ustanovenia je rodič povinný plne rešpektovať vyživovaciú povinnosť a svoje príjmy a výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené. Rovnako poukazuje na § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktoré rozšírilo východiská zisťovania a posudzovania možností, schopností a majetkových pomeroch rodičov aj o zisťovanie tzv. potenciality príjmov. Princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity, to znamená, že súd je povinný prihliadať aj k zjavne nevyužitým schopnostiam povinného rodiča. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti preto nie je smerodajné, aký príjem rodič v skutočnosti dosahuje, alebo či vôbec pracuje, ale to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti a podobne. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že žiaden účinný zákon v Slovenskej republike nezakotvuje povinnosť pracovať a ani právo, resp. povinnosť pracovať v odbore, v ktorom je osoba vyučená, prípadne pracovať na pozícií alebo zamestnaní zodpovedajúcom predstavám povinného rodiča. Každý rodič má ale povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a teda usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti v primeranom rozsahu k dieťaťu nebolo ohrozené. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie o potencialných schopnostiach a možnostiach otca

a dodáva, že je neakceptovateľné, aby otec nevyvinul žiadnu snahu o zabezpečenie si adekvátneho zdroja príjmu tak, aby si mohol plniť vyživovaciu povinnosť v primeranej výške voči svojmu dieťaťu, ktoré je odkázané svojou výživou na rodičov. Rozhodnutie v súlade s odvolacím návrhom otca by v tomto prípade znamenalo posunúť zodpovednosť otca za duševný a fyzický rast dieťaťa na jeho matku, ktorá sa o dieťa osobne stará a dobrovoľne si plní vyživovaciu povinnosť voči nemu na hranici svojich možností vzhľadom na jej príjem, čo by bolo nepochybne v rozpore s relevantnými ustanoveniami Zákona o rodine, morálkou, ako aj spravodlivosťou. Odvolací súd dôsledne vychádzajúc z § 75 ods. 1 Zákona o rodine, podľa ktorého je potrebné prihliadať na potencionálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodiča v prípade, ak mu v ich využití nebránia objektívne okolnosti, za ktoré však nemožno bez ďalšieho považovať nezamestnanosť otca trvajúcu od roku 2005 s ohľadom na jeho vek (40 rokov), dobrý zdravotný stav a odborné vzdelanie (vyučení automechanik), keď nepreukázal ani dôsledné hľadanie zamestnania, resp. 12 rokov sa nezamestnal preto, že si nenašiel zamestnanie adekvátne svojim predstavám a držal sa nereálnych podmienok. Odvolací súd tiež poznamenáva, že ani pravidelné hlásenie sa na úrade práce by nebolo možné považovať za aktívneho hľadanie zamestnania, pretože rodič, ktorý má vyživovaciu povinnosť k maloletému dieťaťu je povinný bez ohľadu na svoju ekonomickú situáciu a životné náklady poskytnúť svojmu maloletému dieťaťu výživné. Poukazuje aj na to, že otec, ktorý nemá v osobnej starostlivosti maloleté dieťa, môže sa bez obmedzenia uchádzať o zamestnanie aj vo vzdialenejších regiónoch Slovenska, kde sú reálne vykazované lepšie pracovné možnosti. Jeho postoj prezentovaný v priebehu odvolacieho konania, že ani súd mu nemôže prikazovať pracovať a vzdať sa svojho slobodného myslenia je neakceptovateľný a priamo v rozpore so zákonom. V kontexte zisteného skutočného stavu považoval odvolací súd odvolacie námietky otca za účelovú obranu v snahe dosiahnuť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. Na záver dodáva, že zjavný omyl konajúceho súdu, že otec dieťaťa má živnostenské oprávnenie nemalo vplyv na posudzovanie potencionálnych zárobkových schopností a možností otca, nota bene tento omyl je bez právneho významu vo vzťahu k určení vyživovacej povinnosti otca voči dieťaťu. Vychádzajúc zo skutočného stavu zisteného súdom prvej inštancie a z vyššie uvedených úvah vyplývajúcich z relevantných zákonných ustanovení Zákona o rodine odvolací súd dospel k presvedčeniu, že pomery otca sú lepšie, ako ich prezentoval v priebehu konania na súde prvej inštancie, ako aj v priebehu odvolacieho konania a tento záver umocňuje aj fakt, že svoje životné náklady od roku 2005 vedel vždy zabezpečiť napriek tomu, že nebol evidovaný na úrade práce a nemal žiaden oficiálny príjem, navyše obrana otca, že ho podporujú rodičia a širšia rodina dlhodobo (12 rokov), je málo pravdepodobná a nehodnoverná. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o výživnom ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP a podľa § 387 ods. 2 CSP sa v odôvodnení obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, nakoľko sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej časti a len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil ďalšie dôvody.

7. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 3 vety druhej CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku , ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.